

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Praktisk filosofi: Grundkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

LUNDS
UNIVERSITET

Examinerande lärare: Dan E

Varje fråga betygssätts från 0-10. Siffrorna står för i hur hög grad mått i total procent som svaret uppfyller kvalitetskraven. 2 motsvarar alltså 20%, 8 motsvarar 80% och 10 motsvarar 100% nöjdhet med kvaliteten i svaret.

Bokstavsbetygen A till E bör alltså förstås i procentsatser. För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

Sammanlagt kan man alltså på **hela tentan** få 60. För A krävs minst 54, för B 48, för C 42, för D 36 och för E krävs minst 30.

Tentamen i praktisk filosofi:

Moralfilosofins historia

FPRA12, FPPA01 , FPRB04 ,

2015-10-02

Norman: *The Moral Philosophers*:

1. Förklara skillnaden mellan substantiell etik och metaetik. Vad menar Norman är förklaringen till att så många filosofer på 1900-talet företrädesvis sysslat med metaetik? Vad anser Norman om distinktionen?
2. Förklara vad Platons idélära går ut på. Vilken var Aristoteles' inställning till idéläran som grund för moralisk kunskap.
3. Redogör för Aristoteles' doktrin om den gyllene medelvägen.
4. Redogör för Humes teori om moraliska dygder.
5. Vad menar Norman när han säger att Kants universaliserbarhetskrav är ett konsistens- och opersonlighetskrav, men inget opartiskhetskrav?

Det tre artiklarna:

6. Harry G Frankfurt har en hierarkisk modell av viljan. Beskriv hans modell. När kan man tala om fri vilja enligt denna modell?

LYCKA TILL!

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPRA: 12

Datum: 26 oktober 2022

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32. För A krävs 36p.

Språk: svenska eller engelska.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

1. (5p) Redogör för Singers jämlikhetsprincip och förklara varför den inte alltid leder till ett mer jämlikt utfall.
2. (5p) Vad anser Singer om att döda djur för att äta dem? Redogör för hans resonemang.
3. (5p) Hur argumenterar Singer för att vi har en skyldighet att hjälpa folk som lever i absolut fattigdom? Redogör för två möjliga invändningar som Singer presenterar och förklara hur han sedan bemöter dessa invändningar.
4. (5p) Vad är Singers åsikt om abort? Håller du med honom? Argumentera för din åsikt.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vilka kriterier ska man ha i åtanke när man utvärderar ett argument? Vad innebär det att premisserna lever upp till dessa kriterier? Ge även exempel på premisser som inte lever upp till kriterierna.
2. (4p) Redogör för två olika teorier om språklig betydelse samt förklara deras fördelar och nackdelar.
3. (4p) Redogör för tre olika typer av definitioner samt två metoder till att ge definitioner. Ge även exempel.
4. (3p) Identifiera och namnge de felslut du kan hitta i följande text.

Sverige måste ge mer militärt stöd åt Ukraina. Om vi inte visar större solidaritet med Ukraina kommer vi förlora vår trovärdighet på den internationella arenan och vi kommer snart invaderas av Ryssland utan att få något stöd från våra allierade. Vi står inför ett tydligt val, antingen så ger vi fullt militärt stöd åt Ukraina, eller så står vi med händerna i fickorna och tittar på när dessa hemska krigsbrott begås. Att inte vilja skicka mer krigsmateriel till Ukraina är en åsikt som återfinns hos både kommunister och nazister, alltså är man antidemokrat om man inte vill stödja Ukraina militärt. Det faktum att alla andra länder tycker att det är rätt och riktigt att stödja Ukraina militärt visar på

att det måste vara moraliskt rätt att ge fullt stöd till Ukraina. De som inte håller med mig i den här åsikten är uppenbarligen beundrare av Putin och vill att Sovjets gamla gränser ska återupprättas och att Sovjet återigen ska bli den stormakt den en gång var, vilket ju är en absurd åsikt! Dessutom påverkar inte Putins aggressioner bara Ukraina och Ryssland, i samma stund som invasionen påbörjades har min älskade hund börjat uppleva magbekymmer. Putins framfart måste alltså stoppas för Ukrainas, Rysslands och min älskade hunds skull!

5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.

- (a) Om människors livsstil inte orsakar klimatförändringar så kan vi fortsätta släppa ut växthusgaser i samma takt som alltid. Det är inte sant att människors livsstil inte orsakar klimatförändringar. Alltså kan vi inte fortsätta släppa ut växthusgaser i samma takt som alltid.
- (b) Om vegetarianism är att föredra framför att äta kött så borde köttätande leda till mångåriga fängelsestraff. Men köttätande borde inte leda till mångåriga fängelsestraff. Alltså är vegetarianism inte att föredra framför att äta kött.

6. (2p) Vad är skillnaden mellan deduktiva argument och induktiva argument?

Lycka till!

Omtentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPRA:12

Datum: 2 december 2022

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.
För A krävs 36p.

Språk: svenska eller engelska.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

1. (5p) Redogör för Singers jämlikhetsprincip och hur han använder den i sin diskussion om rasism.
2. (5p) Vilken åsikt har Singer om frivillig eutanasi och icke-frivillig eutanasi samt hur motiverar han sin åsikt?
3. (5p) Presentera Thomsons violinistexempel. Vad är poängen med exemplet? Hur bemöter Singer det? Argumentera även för din åsikt.
4. (5p) Vad anser Singer om att döda djur för att äta dem? Redogör för hans resonemang.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vad innebär det att ett argument har premisser som är:
 - (a) acceptabla, (b) relevanta och (c) adekvata?Ge ett exempel på argument där premisserna inte tillfredsställer (a), ett exempel på ett argument där premisserna inte tillfredsställer (b) samt ett exempel där premisserna inte tillfredsställer (c).
2. (3p) Redogör för en teori om sanning samt förklara dess fördelar och nackdelar.
3. (3p) Vad bör man tänka på när man utvärderar ett argument där premissen hänvisar till en auktoritet?
4. (4p) Vilken typ av definition och vilken metod används i följande definitioner? Finns det något problem med definitionerna?
 - (a) Med sanning menas att alltid följa sitt hjärta.
 - (b) Telefon är en elektronisk apparat som är avsedd till att ringa andra med.
 - (c) Med gastronomi menas kokkonst.
 - (d) Med självisolering menar jag att inte lämna sitt boende på en vecka.

Tentan fortsätter på nästa sida!

5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.
- (i) Om vi tillåter dödshjälp så kommer det sluta med att vi dödar alla som är kostsamma för samhället. Det kommer inte sluta med att vi dödar alla som är kostsamma för samhället. Alltså så kommer vi inte tillåta dödshjälp.
 - (ii) Om vi får abortera foster med allvarliga sjukdomar så får vi ge spädbarn med allvarliga sjukdomar dödshjälp. Vi får inte abortera foster med allvarliga sjukdomar, alltså så får vi inte ge spädbarn med allvarliga sjukdomar dödshjälp.
6. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:
- (i) falsk dikotomi, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) halmdocka (eng. straw man), (iv) ad hominem, (v) guilt by association och (vi) nödvändigt villkor

Lycka till!

Omtentamen Samhällsfilosofi

2023-01-12

Maxpoäng: 40p.

För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32p. För A krävs 36p.

Del 1. Wolff

(Maxpoäng i del 1: 26p)

1. Redogör för Rousseaus syn på den "naturliga/vilda" människan (2p). Hur argumenterar Rousseau för att tillvaron i naturtillståndet med tiden blir ohållbar (2p)?
2. Vad menas med att sociala kontraktsteorin är en *voluntaristisk* teori (2p)? Redogör för minst två olika voluntaristiska strategier att rättfärdiga staten på (2p). Välj ut en av dessa voluntaristiska strategier och argumentera varför denna strategi är problematisk som ett rättfärdigande av staten (4p).
3. Vad är skillnaden mellan *direkt demokrati* och *representativ demokrati* (2p)? Redogör för Platons alternativ till en demokratisk stat (2p). Vilken kritik kan riktas mot Platons system? Presentera minst två olika argument (4p).
4. Redogör för den metod som Rawls förespråkar när vi ska välja vilka rättvisepprinciper ett samhälle ska följa (4p). På vilket sätt har Nozick argumenterat mot Rawls differensprincip (2p)?

Del 2. Halldenius

(Maxpoäng i del 2: 14p)

5. Beskriv skillnaden mellan *negativa* och *positiva* rättigheter (2p). Enligt Halldenius är det etablerad liberal tradition att dra gränsen för vilka som är rättighetsbärare kring *människosläktet*. På vilket sätt kan man argumentera för att denna gränsdragning är godtycklig (2p)? Redogör för hur en liberal skulle kunna svara på invändningen (2p).
6. Redogör för idén om *frihet från dominans* (2p). Vilka för- och nackdelar finns det med frihet från dominans jämfört med andra frihetsbegrepp (4p)? Varför kan frihet från dominans inte vara ett liberalt frihetsbegrepp (2p)?

Stort lycka till!

/Robert

Tentamen Samhällsfilosofi

2022-12-13

Maxpoäng: 40p.

För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32p. För A krävs 36p.

Del 1. Wolff

(Maxpoäng i del 1: 26p)

1. På vilket sätt beskriver Hobbes respektive Locke tillvaron i naturtillståndet (2p)? Hur argumenterar Hobbes och Locke för att tillvaron i naturtillståndet till slut skulle vara outhärdligt (2p)?
2. På vilket sätt menar rättviseteoretiker som H.L.A. Hart att vi är skyldiga att lyda staten (2p)? Redogör för det utilitaristiska rättfärdigandet av staten (2p). Välj ut en av dessa teorier (dvs. antingen rättviseteorin *eller* utilitarismen) och argumentera varför denna teori är problematisk som ett rättfärdigande av staten (4p).
3. Vad innebär demokrati som "majoritetsstyre" och vad finns det för problem med detta (2p)? Redogör för Rousseaus tankar om hur ett demokratiskt samhälle bör se ut (2p). Vilken kritik kan riktas mot Rousseaus demokratiska ideal? Presentera minst två olika problem (4p).
4. Redogör för den metod som Rawls förespråkar när vi ska välja vilka rättvisepprinciper ett samhälle ska följa (4p). På vilket sätt har Nozick argumenterat mot Rawls differensprincip (2p)?

Del 2. Halldén

(Maxpoäng i del 2: 14p)

5. Beskriv skillnaden mellan *negativa* och *positiva* rättigheter (2p). På vilket sätt argumenterar Halldén för att en liberal inte kan acceptera kollektiva rättigheter (2p)? Halldén menar på att det finns ett sätt att lösa oenigheten mellan nyliberaler och socialliberaler i frågan om vilka rättigheter vi kan tänkas ha. Redogör för Halldén argumentation (4p).
6. Både nyliberaler och socialliberaler anser att "faktorer bortom mänsklig handling är moraliskt neutrala". Vad menas med det (2p)? Nyliberaler och socialliberaler är eniga om att faktorer bortom mänsklig handling är moraliskt neutrala men resonerar olika kring vad detta innebär för en rättvis fördelning av resurser. Beskriv nyliberalens, respektive socialliberalens position i frågan (4p).

Stort lycka till!

/Robert